

รูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบไทยกับมาเลเซีย

The Structural Model of Local Government Comparison Between Thailand and Malaysia

ดร.วัชรินทร์ อินทพรหม (Dr. Watcharin Intaprom)^{1*} ดร.พัลลภ สิ้นหนัง (Dr. Panlayamol Sinnang)**

รวิกานต์ อำนวย (Ravikarn Umnouy)***

บทคัดย่อ

การศึกษาการเมืองการปกครองเปรียบเทียบได้รับความสนใจหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยประเด็นที่สนใจในการศึกษาเปรียบเทียบ ได้แก่ รูปแบบและกระบวนการทางการเมืองและการปกครองของในประเทศต่าง ๆ เช่น รัฐบาล รัฐสภา รัฐธรรมนูญ นักการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิของพลเมือง แต่ในการเมืองขนาดเล็ก เช่น การปกครองส่วนท้องถิ่นกลับได้รับความสนใจไม่มากนัก และที่ปรากฏมักเป็นการเปรียบเทียบในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ในปลายปี พ.ศ. 2558 ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน แต่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในประเทศสมาชิกด้วยกันยังมีอยู่น้อยมาก โดยเฉพาะสมาชิกที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย เช่น ประเทศมาเลเซีย เนื่องจากมีความใกล้ชิดในระดับท้องถิ่นที่มีพื้นที่ปกครองติดกัน แต่ด้วยความแตกต่างทั้งทางด้านระบอบการปกครอง วัฒนธรรมทางการเมือง และระดับของการกระจายอำนาจ ทำให้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศมาเลเซียเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ดังนั้นบทความนี้ จึงนำเสนอรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย เพื่อให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของประเทศสมาชิกอาเซียน

ABSTRACT

The study of comparative politics and government became popular since World War II. Most topics that have been researched and compared include the form and procedures of politics and government in different countries e.g. government, parliament, constitution, politicians, political participation, citizen rights. However, small sized politics such as local government are not much discussed about except for the comparison among some developed countries. At the end of 2015, South East Asian countries entered into ASEAN Economics Community while the information regarding local government of member countries is not much available especially those bordered to Thailand such as Malaysia, which is close to us in the local level where the governed areas are connected. However, the differences in terms of the form of government, political culture, and decentralization level make it very interesting to study about Malaysia's local government. Therefore, in this article, the form and structure of local government between Thailand and Malaysia will be compared so as to learn more about politics and government of a member of ASEAN.

คำสำคัญ : การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ รูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่น ไทย-มาเลเซีย

Keywords: Comparative local government, Form and structure of local government, Thailand-Malaysia

¹Correspondent author : pong9889@yahoo.com

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

** อาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

*** อาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทนำ

ทศวรรษ 1980 เป็นช่วงของการสิ้นสุดของยุคสมัยแห่ง “สงครามเย็น” ซึ่งดำเนินมาเป็นเวลาเกือบครึ่งศตวรรษ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้การขัดแย้งทางอุดมการณ์และการแข่งขันกันเป็นผู้นำของโลก ระหว่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตสิ้นสุดลง สืบเนื่อง มาจากการล่มสลายของระบบ การปกครองคอมมิวนิสต์ ในยุโรปตะวันออก และความเปลี่ยนแปลงในสหภาพโซเวียต หลังสงครามเย็นยุติ ระบอบการปกครองในโลกได้เปลี่ยนแปลงไปจาก 2 ขั้วมหาอำนาจ เป็น 2 แบบ คือ 1) การปกครองระบอบประชาธิปไตย และ 2) การปกครองระบอบเผด็จการ โดยทั้ง 2 ระบอบนี้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ ระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจหรืออำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของประชาชน ด้านระบอบเผด็จการเป็นระบบการปกครองที่ตรงข้ามกับระบอบประชาธิปไตย คือ ผู้ปกครองจะมีอำนาจสูงสุดในการปกครอง โดยไม่สนใจสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนั้นการได้มาของการเป็นผู้นำในระบอบเผด็จการมักจะเกิดจากการปฏิวัติหรือรัฐประหาร ไม่มีการเลือกตั้ง ความแตกต่างระหว่างระบอบประชาธิปไตยกับระบอบเผด็จการอาจจะสะท้อนถึงความทันสมัย (Modernization) ของประเทศนั้นด้วย โดย Huntington [1] เชื่อว่าประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะมีความทันสมัยกว่าประเทศที่ปกครองในระบอบเผด็จการ แต่แนวคิดของ Huntington ก็ไม่ได้เป็นจริงเสมอไป เพราะปัจจุบันประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยบางประเทศไม่ได้มีความทันสมัยมากกว่าประเทศที่ปกครองในระบอบเผด็จการ และอาจให้เสรีภาพด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจแก่ประชาชนในบางด้านน้อยกว่าประเทศที่ปกครองในระบอบเผด็จการ ยกเว้นตัวอย่างเช่นประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน 10 ประเทศ ที่มีการปกครองในระบอบต่าง ๆ ที่หลากหลายและแตกต่างกันหลายรูปแบบ และมีความทันสมัยที่แตกต่างกัน ทั้งที่ปกครองในระบอบเดียวกัน

ประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมี 7 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า และกัมพูชา ปกครองในระบอบเผด็จการคอมมิวนิสต์มี 2 ประเทศ คือ เวียดนาม และลาว และปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มี 1 ประเทศ คือ บรูไน กลุ่มประเทศในอาเซียนที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแม้ว่าจะมีความเหมือนในระบอบการปกครอง แต่ก็มีความแตกต่างในรูปแบบและ โครงสร้างของการปกครอง แต่ความเหมือนบนความแตกต่างนี้ยังไม่ปรากฏถึงการศึกษาเปรียบเทียบมาก่อน ในบทความนี้จึงขอนำเสนอการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบและ โครงสร้างการปกครองระหว่างไทยกับมาเลเซีย เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในรูปแบบและ โครงสร้างการปกครองทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น ดังนั้นบทความนี้จึงเป็นการศึกษาเปรียบเทียบการปกครองที่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจการเมืองการปกครองของประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนต่อไป

เนื้อหา

ปลายปี พ.ศ. 2558 ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน แต่การศึกษาเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในประเทศสมาชิกด้วยกันกลับได้รับความสนใจไม่มากนัก และที่ปรากฏมักเป็นการศึกษาเปรียบเทียบในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสมาชิกที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย เช่น ประเทศมาเลเซีย เนื่องจากมีความใกล้ชิดในระดับท้องถิ่นที่มีพื้นที่ปกครองติดกัน แต่ด้วยความแตกต่างทั้งทางด้านการปกครอง วัฒนธรรมทางการเมือง และระดับของการกระจายอำนาจ ทำให้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของมาเลเซียเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ดังนั้นบทความนี้ จึงขอนำเสนอรูปแบบและ โครงสร้างการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบระหว่างไทย

กับมาเลเซียเพื่อให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยผู้เขียนขอนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเทศไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 [2] ได้กำหนดรูปแบบและโครงสร้างการปกครองของไทยให้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพระมหากษัตริย์มีได้ทรงใช้อำนาจในการปกครองประเทศเหมือนในอดีต แต่พระองค์จะทรงใช้อำนาจอธิปไตยหรืออำนาจในการปกครองประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ คือ พระองค์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติเพื่อออกกฎหมายบังคับใช้แก่ประชาชนผ่านทางรัฐสภา และทรงใช้อำนาจบริหารในการปกครองประเทศผ่านทางคณะรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะ รวมทั้งทรงใช้อำนาจตุลาการอันเป็นอำนาจในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีต่าง ๆ ผ่านทางศาล

อำนาจอธิปไตยสามารถแบ่งออกเป็นอำนาจย่อย 3 อำนาจ ดังนี้

1) อำนาจนิติบัญญัติ เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎหมาย เพื่อใช้เป็นแนวทางและเครื่องมือในการบริหารประเทศ เสนอชื่อบุคคลเป็นนายกรัฐมนตรี ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ตามที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา รวมทั้งตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานของรัฐบาล และให้ความเห็นชอบในกิจกรรมสำคัญของประเทศตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

2) อำนาจบริหาร เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศ อำนาจหน้าที่ คือ กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน รักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อย เพื่อให้ประชาชนดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข ควบคุมข้าราชการประจำให้นำนโยบายไปปฏิบัติให้บังเกิดผล ประสานงานกับกระทรวงต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องไปในทางเดียวกันออกมิต่าง ๆ เพื่อให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ถือปฏิบัติ

3) อำนาจตุลาการ เป็นอำนาจของศาลทุกประเภท ที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีความต่าง ๆ เพื่ออำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนในชาติ เช่น ศาลปกครอง ศาลอาญา เป็นต้น

การบริหารราชการแผ่นดินไทย การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของไทยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1) การบริหารราชการส่วนกลาง การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง กำหนดให้มีส่วนราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง กรม

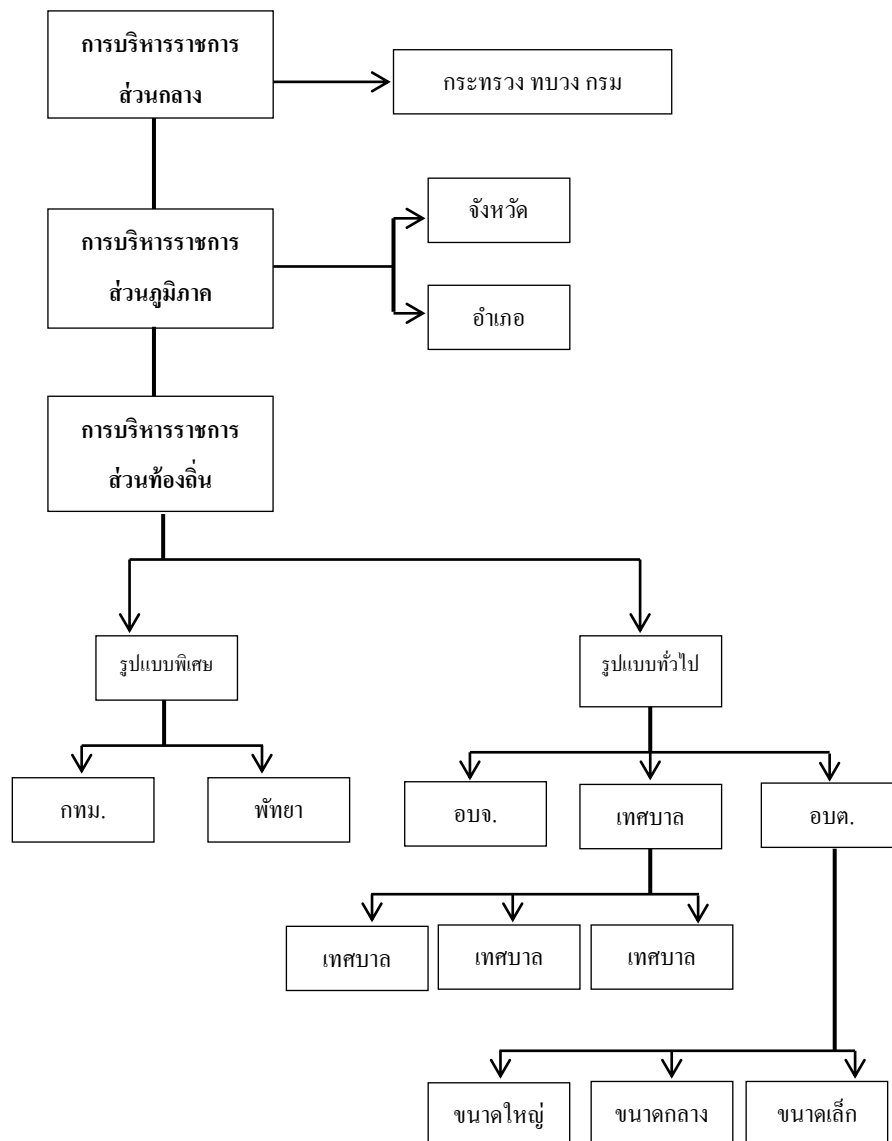
2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน คือ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีอยู่ 2 ระบบ คือ 1) ระบบทั่วไปที่ใช้แก่ท้องถิ่นทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ 3 รูปแบบ คือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ 2) ระบบพิเศษที่ใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่งมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

โครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

การบริหารราชการแผ่นดินไทย การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการแบ่งส่วนราชการของไทย [3]

2. รูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเศมาเลเซีย [4]

มาเลเซียมีรูปแบบการปกครองแบบสหพันธรัฐ มีรัฐบาล 2 ระดับ คือ รัฐบาลของแต่ละรัฐ (เรียกว่า รัฐบาลท้องถิ่น) และรัฐบาลสหพันธรัฐ (หรือรัฐบาลกลาง) โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาลสหพันธรัฐ และมีมุขมนตรีแห่งรัฐหรือสุลต่านเป็นหัวหน้ารัฐบาลท้องถิ่น

ระบบการเมืองของมาเลเซียเป็นรูปแบบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา เช่นเดียวกับประเทศไทย ศูนย์กลางอำนาจการปกครองของมาเลเซียอยู่ที่รัฐบาลสหพันธรัฐ หรือ รัฐบาลกลาง ซึ่งถือเป็นรัฐบาลแห่งชาติ เป็นตัวแทนของประเทศในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศอื่น และมีหน้าที่ดูแลเรื่องสำคัญๆ เช่น การคลัง การป้องกันประเทศ ความมั่นคง เป็นต้น ขณะที่รัฐบาลท้องถิ่นของแต่ละรัฐจะดูแลชีวิตความเป็นอยู่ ศาสนา ประเพณี สังคม การคมนาคมภายในรัฐ ฯลฯ รัฐบาลท้องถิ่นของมาเลเซียแบ่งเขตการปกครองเป็น 13 รัฐ (states)

โครงสร้างการเมืองการปกครองของมาเลเซียแบ่งเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารประกอบด้วยหัวหน้ารัฐบาล คือ นายกรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้ามาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงต่างๆ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำสูงสุด มาจากหัวหน้าพรรคการเมืองที่สมาชิกได้รับเลือกเข้ามาในสภามากที่สุด หรืออาจเป็นหัวหน้าพรรคที่เป็นแกนนำในสภาผู้แทนราษฎร

2. ฝ่ายนิติบัญญัติ ระบบการปกครองเป็นแบบรัฐสภา ประกอบด้วย 1) สภาผู้แทนราษฎร มาจากการเลือกตั้งของประชาชน และ 2) วุฒิสภา จำนวน 70 คน โดย 44 คนจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี อีก 26 คนเลือกโดยสภานิติบัญญัติของ 13 รัฐ

3. ฝ่ายตุลาการ มาเลเซียใช้กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) สถาบันตุลาการทั้งประเทศ (ยกเว้นศาลอิสลาม) อยู่ภายใต้ระบบสหพันธรัฐ ประมุขของรัฐเป็นผู้แต่งตั้งผู้พิพากษาตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี

การแบ่งอำนาจการปกครอง แบ่งการปกครองออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. การปกครองส่วนกลาง ประกอบด้วย กระทรวง 24 กระทรวง กรม และกองต่างๆ

2. การปกครองส่วนภูมิภาคจะแตกต่างจากประเทศไทยที่ไม่มีจังหวัด และโครงสร้างที่ใช้การแต่งตั้งจากส่วนกลาง ตั้งแต่หน่วยการปกครอง ระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศมาเลเซียก่อนปี พ.ศ.2513 มี 5 รูปแบบ คือ [5]

3.1 การบริหารงานของรัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) รัฐบาลแห่งรัฐเป็นรัฐบาลท้องถิ่นของรัฐในมาเลเซียจำนวน 13 รัฐ ทำหน้าที่ปกครองบริหารราชการในรัฐนั้น ๆ มีลักษณะและโครงสร้าง เช่นเดียวกับรัฐบาลกลาง มีสภานคร (City Council) ที่มีคณะกรรมการมาจากการเลือกตั้ง ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภานิติบัญญัติ สำหรับองค์กรทางการเมืองและการปกครองที่สำคัญของรัฐแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ 1) สภานิติบัญญัติรัฐ 2) คณะมนตรีบริหารรัฐ และ 3) สำนักเลขาธิการรัฐ เป็นข้าราชการสูงสุดในรัฐ มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการพลเรือนรับผิดชอบในงานบริหารส่วนราชการระดับล่าง เช่น อำเภอ ตำบล

3.2 สภาเทศบาล (นคร) (Municipal Council) รัฐบาลท้องถิ่นและคณะกรรมการการปกครองรูปแบบนี้ มาจากการเลือกตั้งมีอำนาจสมบูรณ์ทางการเงิน การเก็บภาษี และใบอนุญาตต่าง ๆ การปกครองท้องถิ่นรูปแบบที่นี้ถูกจัดตั้งขึ้นในเขตที่มีความเป็นเมืองสูง จำนวนประชากรมาก และความหนาแน่นของประชากรมีสูง มีรายได้เพียงพอต่อการบริหารกิจการเมืองขนาดใหญ่รายได้ส่วนใหญ่มาจากการจัดเก็บภาษี ในท้องถิ่น ส่วนเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นเพียงรายได้เสริม ความแตกต่างระหว่างสภาเทศบาล กับสภานคร คือ โครงสร้างการบริหารงาน แตกต่างกัน กล่าวคือ สภาเทศบาลใช้รูปแบบคณะกรรมการไม่มีแยกฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร เหมือนกับสภานคร

3.3 สภาเมือง (Town Council) คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตเมืองใหญ่ ๆ ที่มีประชากรมากกว่า 5,000 คน แต่ไม่เกิน 100,000 คน รัฐบาลท้องถิ่นรูปแบบนี้มาจากการเลือกตั้ง

3.4 คณะกรรมการเมือง (Town Board) คือ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก มีหน้าที่คล้ายสภาเมือง แต่สัดส่วน บทบาทหน้าที่ และการบริหารจัดการอาจจะแตกต่างจากคณะกรรมการเมืองจะมาจากการแต่งตั้งจัดตั้งขึ้นในเขตเมือง ที่มีประชากรมากกว่า 5,000 คนขึ้นไป มีรายได้ต่ำรายได้ส่วนใหญ่ มาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

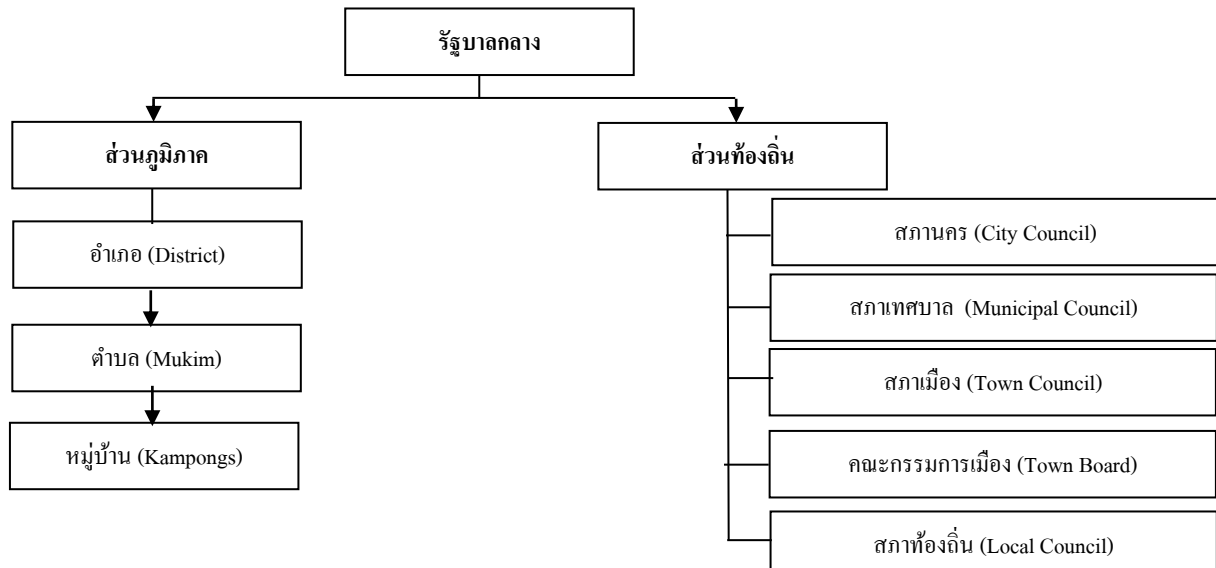
3.5 สภาท้องถิ่น (Local Council) หรือ สภาอำเภอ (District Council) คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ในเขตอำเภอ ซึ่งจัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ชนบท ที่มีรายได้ต่อประชากรน้อย ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบท

การเลือกตั้งท้องถิ่นของประเทศมาเลเซียนั้นเมื่อก่อนก็เคยจัดขึ้นมาแล้ว แต่ต้องถูกยกเลิกไปเมื่อปี 1970 นั้นเอง หลังจากนั้นเป็นต้นมาเทศมนตรีหรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มาจากการแต่งตั้งของมุขมนตรี (Menteri Besar) โดยตรง และชื่อที่ถูกเสนอขึ้น ไปจะมาจากการเสนอของพรรคการเมืองที่ได้รับชัยชนะในรัฐนั้น ๆ

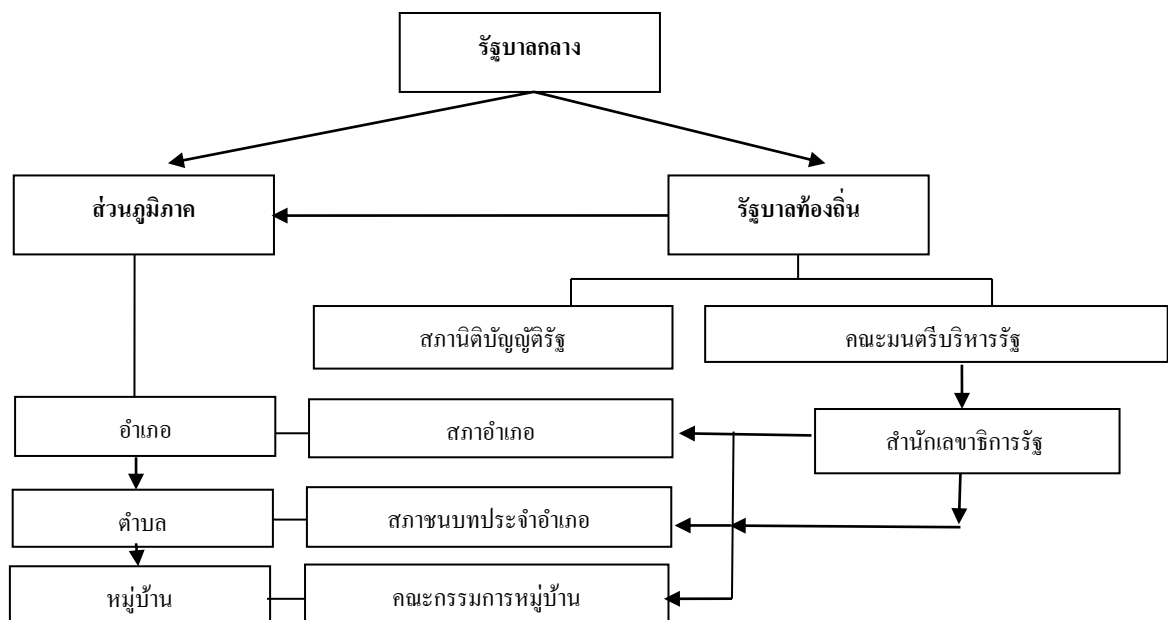
จากรูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเทศไทยมาเลเซียข้างต้น เขียนเป็นแผนภูมิเชื่อมโยงการปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบที่ 1 รูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเทศไทยมาเลเซียก่อนปี พ.ศ.2513

ภาพที่ 2 รูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเทศไทยมาเลเซียก่อนปี พ.ศ.2513

2. รูปแบบที่ 2 รูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเทศไทยมาเลเซีย หลังปี พ.ศ.2513 (ปัจจุบัน)

ภาพที่ 3 รูปแบบและโครงสร้างการปกครองของประเทศไทยมาเลเซียหลังปี พ.ศ.2513 (ปัจจุบัน)

3. เปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างระหว่างไทยกับมาเลเซีย

การแบ่งอำนาจการปกครองเปรียบเทียบระหว่างไทยกับมาเลเซียเหมือนกัน คือแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างการปกครองส่วนภูมิภาค มีความคล้ายคลึงกัน คือ มีหมู่บ้านเป็นหน่วยย่อยของการปกครองส่วนภูมิภาคที่เล็กที่สุดเหมือนกัน มีตำบล อำเภอเป็นหน่วยย่อยที่ใหญ่ถัดขึ้นมา แต่ในมาเลเซียไม่มีระดับจังหวัดเหมือนไทย

โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นเปรียบเทียบระหว่างไทยกับมาเลเซีย พบว่า มีความคล้ายคลึงกัน คือมีการแบ่งระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นตามลักษณะและขนาดของความเป็นเมืองและชนบท โดยไทยมีกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด ส่วนมาเลเซียมีสถานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีสภาท้องถิ่นเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบรูปแบบและ โครงสร้างระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียในภาพรวม

รูปแบบและโครงสร้าง	ไทย	มาเลเซีย
1. รูปแบบการปกครอง	รัฐเดี่ยว	สหพันธรัฐ
2. ระบบการเมือง	ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา	ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา
3. โครงสร้างการเมืองการปกครอง	3 ฝ่าย (บริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ)	3 ฝ่าย (บริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ)
4. หัวหน้ารัฐบาล(ฝ่ายบริหาร)	นายกรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี
5. องค์ประกอบฝ่ายนิติบัญญัติ	1. สภาผู้แทนราษฎร จำนวน 500 คน มาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี 2. วุฒิสภา แบ่งเป็น 2 ระยะ 2.1 จำนวน 250 คน จากการสรรหาทั้งหมดระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 5 ปี 2.2 จำนวน 200 คน จากการให้วุฒิสมาชิก ส.ว. ทุกกลุ่มอาชีพเลือกกันเอง วาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี	1. สภาผู้แทนราษฎร จำนวน 222คน มาจากการเลือกตั้งของประชาชนมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี 2. วุฒิสภา จำนวน 70 คน โดย 44 คนจากการสรรหาอีก 26 คนเลือกโดยสภานิติบัญญัติของทั้ง 13 รัฐ มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี
6. การแบ่งอำนาจการปกครอง	แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น	แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
7. โครงสร้างการปกครองส่วนกลาง	กระทรวง 20 กระทรวง	กระทรวง 24 กระทรวง
8. โครงสร้างการปกครองส่วนภูมิภาค	จังหวัด อำเภอตำบล หมู่บ้าน	อำเภอตำบล หมู่บ้าน
9. โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่น	กรุงเทพมหานคร พัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (นคร เมือง ตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบล	สถานคร สภาเทศบาล สภาเมือง คณะกรรมการเมือง คณะกรรมการเขตชนบท สภาท้องถิ่น

3.2 เปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างไทยกับมาเลเซียในช่วงเวลาที่มีเลือกตั้งในส่วนของการปกครองท้องถิ่นระดับล่างของมาเลเซีย

การเปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างไทยกับมาเลเซียในช่วงเวลาที่มีเลือกตั้งในส่วนของการปกครองท้องถิ่นระดับล่างของมาเลเซียแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างไทยกับมาเลเซียก่อนปี พ.ศ.2513

รูปแบบและโครงสร้าง	ไทย	มาเลเซีย
1. มหานคร	กรุงเทพมหานคร	สภานคร
2. เมืองใหญ่	พัทยา เทศบาลนคร	สภาเทศบาล
3. เมืองขนาดกลาง	เทศบาลเมือง	สภาเมือง
4. เมืองเล็ก	เทศบาลตำบล	คณะกรรมการเมือง คณะกรรมการเขตชนบท
5. ตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบล	สภาท้องถิ่น

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างไทยกับมาเลเซียในระดับต่าง ๆ พบว่า

ระดับมหานคร การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ กรุงเทพมหานครของไทย กับ สภานครของมาเลเซีย เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ในระดับมหานคร มีพื้นที่เป็นเมืองใหญ่ขนาดใหญ่ที่มีความเจริญ มีประชากรจำนวนมากเกิน 100,000 คน อาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ และมีการแยกฝ่ายบริหารกับสภาออกจากกันเหมือนกัน

ระดับเมืองใหญ่ การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ พัทยาและเทศบาลนครของไทย กับ สภาเทศบาลของมาเลเซีย เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่รองลงมาจากระดับมหานคร มีพื้นที่เป็นเมืองที่มีความเจริญ มีประชากรจำนวนมากเกิน 50,000 คน ขึ้นไป และอาศัยและเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดหรืออำเภอ

ความแตกต่างระหว่างพัทยาและเทศบาลนครของไทยกับสภาเทศบาลของมาเลเซีย คือ โครงสร้างการบริหารงาน แตกต่างกัน กล่าวคือ สภาเทศบาล ใช้รูปแบบคณะกรรมการบริหาร ไม่มีแยกฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารเหมือนกับพัทยาและเทศบาลนครของไทย ที่ใช้รูปแบบแยกฝ่ายบริหารกับสภาออกจากกัน

ระดับเมืองขนาดกลาง การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ เทศบาลเมืองของไทย กับ สภาเมืองของมาเลเซีย เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นขนาดกลางรองมาจากระดับเมืองใหญ่ มีที่ตั้งขึ้นในเขตเมืองใหญ่ ๆ ที่มีประชากรมากกว่า 5,000 คน แต่ไม่เกิน 100,000 คน มีความสามารถด้านการคลังอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับเมืองเล็ก การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ เทศบาลตำบลของไทย กับ คณะกรรมการเมืองหรือคณะกรรมการเขตชนบทของมาเลเซีย เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กรองมาจากระดับเมืองขนาดกลาง มีหน้าที่คล้ายสภาเมือง แต่สัดส่วน ของบทบาทหน้าที่ และการบริหารจัดการอาจจะแคบกว่าคณะกรรมการเมืองจะมาจากการแต่งตั้งจัดตั้งขึ้นในเขตเมือง ที่มีประชากรมากกว่า 5,000 คนขึ้นไป มีรายได้ต่ำรายได้ส่วนใหญ่ มาจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล แต่ยังสามารถบริหารจัดการได้

ความแตกต่างระหว่างคือ เทศบาลตำบลของไทย กับ คณะกรรมการเมืองหรือคณะกรรมการเขตชนบท คือ โครงสร้างการบริหารงานแตกต่างกัน กล่าวคือ คณะกรรมการเมืองหรือคณะกรรมการเขตชนบท ใช้รูปแบบคณะกรรมการ ไม่มีแยกฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร เหมือนกับเทศบาลตำบลของไทย

ระดับตำบล การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ องค์การบริหารส่วนตำบลของไทย กับ สภาท้องถิ่น เนื่องจากเป็นการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กสุด จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ชนบท ที่มีรายได้ต่อประชากรน้อย ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบทและทำอาชีพเกษตรกรรม นับเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีขนาดเล็กที่สุด

3.3 เปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างไทยกับมาเลเซียในช่วงเวลาที่ยกเลิกการเลือกตั้งในส่วนของการปกครองท้องถิ่นระดับล่างของมาเลเซีย (ปัจจุบัน)

การเปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ในช่วงเวลาที่ยกเลิกการเลือกตั้งในส่วนของการปกครองท้องถิ่นระดับล่างของมาเลเซีย (ปัจจุบัน) สามารถเทียบได้ระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่นของประเทศมาเลเซียทั้ง 13 รัฐ

ตารางที่ 3 รูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบระหว่างไทยกับมาเลเซียหลังปี พ.ศ.2513 (ปัจจุบัน)

รูปแบบและโครงสร้าง	กรุงเทพมหานคร	รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ)
1. โครงสร้างการบริหาร	ฝ่ายบริหาร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ฝ่ายนิติบัญญัติ (สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สก.)	คณะมนตรีบริหารรัฐ สภานิติบัญญัติรัฐ
2. โครงสร้างระบบราชการ	21 สำนัก	สำนักเลขาธิการรัฐ
3. การแบ่งอำนาจการปกครอง	- เขต - แขวง - ชุมชน	- อำเภอ - ตำบล - หมู่บ้าน
4. สภาที่ปรึกษา	สมาชิกสภาเขต (สช.) คณะกรรมการชุมชน	- สภาอำเภอ - สภาชนบทประจำอำเภอ - คณะกรรมการหมู่บ้าน

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่นของประเทศมาเลเซียทั้ง 13 รัฐ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

โครงสร้างการบริหาร โครงสร้างการปกครองท้องถิ่นระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) ของมาเลเซีย พบว่า มีลักษณะเดียวกัน คือ มีฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเหมือนกัน กล่าวคือ ฝ่ายบริหารของกรุงเทพมหานคร คือ ทีมของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สก. ส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) มาเลเซีย ฝ่ายบริหาร คือ คณะมนตรีบริหารรัฐ และฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภานิติบัญญัติรัฐ

โครงสร้างระบบราชการ หน่วยงานราชการในโครงสร้างระบบราชการระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) ของมาเลเซีย พบว่า มีคล้ายคลึงกัน คือ มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการ โดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยกรุงเทพมหานครมีสำนักต่าง ๆ 21 สำนัก มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการทำหน้าที่กำกับกำกับการดำเนินงานของเขตต่าง ๆ ทั้ง 50 เขต ส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) มาเลเซีย คือ สำนักเลขาธิการรัฐ มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการพลเรือนรับผิดชอบในงานบริหารส่วนราชการระดับล่างที่ขึ้นตรงต่อรัฐสภา อำเภอ หรือ เขตการปกครองต่าง ๆ

การแบ่งอำนาจการปกครอง การแบ่งเขตการปกครองระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่น(รัฐ) ของมาเลเซีย พบว่า มีลักษณะเดียวกัน คือ แบ่งเป็น 3 ระดับเช่นเดียวกัน โดยกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น เขต แขวง และชุมชน ส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) มาเลเซีย แบ่งเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

ความแตกต่างของการแบ่งเขตการปกครองระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ (รัฐ) ของมาเลเซีย คือ เขต แขวง ของกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานในสังกัด ส่วนอำเภอและตำบลของมาเลเซีย เป็นองค์การในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค แต่รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) สามารถกำกับกำกับการดำเนินงานของอำเภอและตำบลโดยสำนักเลขาธิการรัฐ ที่มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการพลเรือนรับผิดชอบในงานบริหารส่วนราชการส่วนอำเภอและตำบล

สภาพที่ปรึกษา องค์การที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการโดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) ของมาเลเซีย พบว่า มีลักษณะเดียวกัน คือ กรุงเทพมหานคร มีสมาชิกสภาเขต (สช.) ในระดับเขต และคณะกรรมการชุมชนในระดับแขวงและหมู่บ้าน ส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) สภาอำเภอในระดับอำเภอ สภาชนบทประจำอำเภอในระดับตำบล และคณะกรรมการหมู่บ้าน

การกระจายอำนาจของไทยกับมาเลเซียมีระดับที่แตกต่างกันมาก กล่าวคือ ไทยมีการกระจายอำนาจมากกว่ามาเลเซีย โดยไทยได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ระดับเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร และพัทยา ไปจนถึงชนบท เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล แต่มาเลเซียมีการกระจายอำนาจให้เฉพาะเมืองใหญ่ 13 รัฐ เท่านั้น ทำให้ไทยมีการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมได้มากกว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการเมืองมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการมีเสรีประชาธิปไตยส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเมืองในระดับชาติ เกิดการประท้วงที่ใช้ความรุนแรง นำไปสู่การทำรัฐประหารบ่อยครั้ง แต่ไม่เคยมีการทำรัฐประหารในมาเลเซีย ทำให้มาเลเซียมีเสถียรภาพทางการเมือง และด้วยโครงสร้างการเมืองของไทยที่ทำให้มีการเลือกตั้งจำนวนมากในทุกๆระดับ นำไปสู่ความแตกแยกทางการเมืองและเกิดการคอร์รัปชันสูง เนื่องจากการรับสมัครเลือกตั้งในแต่ละระดับนั้นใช้งบประมาณในการหาเสียงจำนวนมาก จึงนำไปสู่การถกเถียงหลังรับตำแหน่งบริหาร ซึ่งต่างจากมาเลเซียที่มีการเลือกตั้งเฉพาะระดับรัฐกับระดับชาติเท่านั้น

ความซ้ำซ้อนทางโครงสร้างและการบริหารของไทย ด้วยการกระจายอำนาจที่มีมากเกินไปของไทยทำให้โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความซ้ำซ้อนกันเอง เช่น การซ้ำซ้อนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกับเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็นของการซ้ำซ้อนของพื้นที่ปกครองและภารกิจ นอกจากนี้ยังมีการซ้ำซ้อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปกครองส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้านในประเด็นของภารกิจ ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารและสิ้นเปลืองงบประมาณ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระในการบริหาร เนื่องจากถูกควบคุมโดยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แต่ในมาเลเซียไม่มีความซ้ำซ้อนในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่มีจังหวัด ส่วนอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านนั้นขึ้นตรงและถูกแต่งตั้งโดยรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ)

สรุป

รูปแบบและโครงสร้างการปกครองประเทศของไทยกับประเทศมาเลเซีย พบว่า มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ประเทศไทยใช้รูปแบบการปกครองแบบรัฐเดี่ยว ส่วนประเทศมาเลเซียใช้รูปแบบการปกครองแบบสหพันธรัฐ แต่ใช้ระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาและแบ่งเป็น 3 ฝ่ายเหมือนกัน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ตุลาการ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารเหมือนกัน

รูปแบบและโครงสร้างการปกครองส่วนภูมิภาค ประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียมีโครงสร้างการปกครองส่วนภูมิภาคคล้ายคลึงกัน คือ มีหมู่บ้านเป็นหน่วยย่อยของการปกครองส่วนภูมิภาคที่เล็กที่สุดเหมือนกัน มีตำบล อำเภอ เป็นหน่วยย่อยที่ใหญ่ถัดขึ้นมา แต่ในประเทศมาเลเซียไม่มีระดับจังหวัดเหมือนประเทศไทย

รูปแบบและโครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นของมาเลเซีย ในช่วงเวลาที่มีเลือกตั้งในส่วนของการปกครองท้องถิ่นระดับล่างของมาเลเซีย (อดีต) ซึ่งในปัจจุบันได้ยกเลิกไม่มีการเลือกตั้งในระดับนี้แล้ว สามารถเปรียบเทียบรูปแบบและโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นกับประเทศไทยได้โดยการแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 1) ระดับมหานคร คือ กรุงเทพมหานครของไทย กับ สภานครของมาเลเซีย 2) ระดับเมืองใหญ่ คือ พัทยาและเทศบาลนครของไทย กับ สภามณฑลของมาเลเซีย ความแตกต่างระหว่างพัทยาและเทศบาลนครของไทยกับสภามณฑลของมาเลเซีย คือ โครงสร้างการบริหารงานแตกต่างกัน กล่าวคือ สภามณฑล ใช้รูปแบบคณะกรรมการบริหาร ไม่มีแยกฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร เหมือนกับพัทยาและเทศบาลนครของไทย ที่ใช้รูปแบบแยกฝ่ายบริหารกับสภาออกจากกัน 3) ระดับเมืองขนาดกลาง การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ เทศบาลเมืองของไทย กับ สภามือของมาเลเซีย 4) ระดับเมืองเล็ก การปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ เทศบาลตำบลของไทย กับ คณะกรรมการเมืองหรือคณะกรรมการเขตชนบทของมาเลเซีย และ 5) ระดับตำบล คือ องค์การบริหารส่วนตำบลของไทย กับ สภาท้องถิ่น เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กสุด จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ชนบท ที่มีรายได้ต่อประชากรน้อย ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชนบทและทำอาชีพเกษตรกรรม นับเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด

รูปแบบและโครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นไทยกับมาเลเซีย (ปัจจุบัน) สามารถเปรียบเทียบได้ระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) ของประเทศมาเลเซีย โดยโครงสร้างระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่นของมาเลเซีย พบว่า มีลักษณะเดียวกัน คือ มีฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเหมือนกัน และมีโครงสร้างระบบราชการที่คล้ายคลึงกัน คือ มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการโดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยกรุงเทพฯมีสำนักต่าง ๆ 21 สำนัก มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการทำหน้าที่กำกับดูแลดำเนินงานของเขตต่าง ๆ ทั้ง 50 เขต ส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) มาเลเซีย คือ สำนักเลขาธิการรัฐ มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการพลเรือนรับผิดชอบในงานบริหารส่วนราชการระดับล่างที่ขึ้นตรงต่อรัฐอาทิ อำเภอ หรือ เขตการปกครองต่าง ๆ

การแบ่งเขตการปกครองระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) ของมาเลเซีย พบว่า มีลักษณะเดียวกัน คือ แบ่งเป็น 3 ระดับเช่นเดียวกัน โดยกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น เขต แขวง และชุมชน ส่วนรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) มาเลเซีย แบ่งเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน แต่ความแตกต่างของการแบ่งเขตการปกครองระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ (รัฐ) ของมาเลเซีย คือ เขต แขวง ของกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานในสังกัด ส่วนอำเภอและตำบลของมาเลเซีย เป็นองค์การในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค แต่รัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ) สามารถกำกับดูแลดำเนินงานของอำเภอและตำบลโดยสำนักเลขาธิการรัฐ ที่มีฐานะเป็นหัวหน้าข้าราชการพลเรือนรับผิดชอบในงานบริหารส่วนราชการส่วนอำเภอและตำบล

การกระจายอำนาจของไทยมีมากกว่ามาเลเซีย โดยไทยได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ระดับเมืองใหญ่ไปจนถึงชนบท แต่มาเลเซียมีการกระจายอำนาจให้เฉพาะเมืองใหญ่ 13 รัฐเท่านั้น ทำให้ประชาชนคนไทยเข้ามามีส่วนร่วมกับการเมืองมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการมีเสรีประชาธิปไตยส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเมืองในระดับชาติ เกิดการประท้วงที่ใช้ความรุนแรง นำไปสู่การทำรัฐประหารบ่อยครั้ง แต่ไม่เคยมีการทำรัฐประหารในมาเลเซีย ทำให้มาเลเซียมีเสถียรภาพทางการเมือง และด้วยโครงสร้างการเมืองของไทยที่ทำให้มีการเลือกตั้งในทุกๆระดับนำไปสู่ความแตกแยกทางการเมืองและเกิดการคอร์รัปชันสูง เนื่องจากการรับสมัครเลือกตั้งในแต่ละระดับนั้นใช้งบประมาณในการหาเสียงจำนวนมาก และด้วยการกระจายอำนาจที่มีมากเกินไปทำให้เกิดความซ้ำซ้อนทางโครงสร้าง

และการบริหารการปกครองของไทย ทำให้โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความซ้ำซ้อนกันเอง และซ้ำซ้อนกับส่วนภูมิภาค ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารและสิ้นเปลืองงบประมาณ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระในการบริหาร แต่ในมาเลเซียไม่มีความซ้ำซ้อนในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่มีจังหวัด ส่วนอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านนั้นขึ้นตรงและถูกแต่งตั้งโดยรัฐบาลท้องถิ่น (รัฐ)

เอกสารอ้างอิง

1. Samuel P. Huntington. The Clash of Civilization, Foreign Affairs, Summer 1993, Vol. 72, No. 3
2. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
3. Intaprom W. and team . The Structural Model of Local Government Comparison Between Thailand and Vietnam. Phranakhon Rajabhat Research Journal Humanities and Social Sciences. 2015; 195.
4. Jayum A. Jawan. Malaysian Politics and Government. Pacific Press. ISBN 983-195-037-2.2013.
5. Pailin Pujeenapan. Local Government ASEAN Member Countries: Malaysia. King Prajadhipok Institute. ISBN 978-974-449-736-9.2013.